

22 maart 2020

Pilatus spreekt geen recht

Matteüs 27:11-14 en 19-26

Thema: Niet kiezen is ook kiezen

Projectthema: Kies je voor Mij?

Doel

De kinderen leren dat je wel moet kiezen: voor of tegen Jezus

Toelichting

De Joden mogen Jezus zelf niet ter dood brengen. Hun oordeel moet overgenomen worden door de Romeinse overheid. Prefect Pilatus moet aan de hand van de Romeinse wet toetsen wat de misdaad van Jezus is. Onbevooroordeeld en onpartijdig moet hij recht spreken. Jezus verdedigt zich niet, maar zwijgt. Pilatus probeert met een uitvlucht te ontsnappen, maar het volk kiest ervoor dat Barabbas vrij komt. Zijn vrouw stuurt een boodschap waarin ze zegt dat Jezus rechtvaardig is. Dan moet Pilatus kiezen: recht of onrecht, een betrouwbare of een onbetrouwbare overheid. Pilatus wil zich voor Jezus niet in de moeilijkheden brengen. Hij wil geen ruzie met het volk voor zijn paleis. Hij verzet zich niet tegen deze afrekening. Doen jullie maar wat je wilt!

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus voor Pilatus

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jezus niets zegt tegen Pilatus en dat Pilatus niet weet wat hij moet doen. Hij is rechter en moet zeggen wat de waarheid is. Pilatus denkt dat Jezus niets verkeerd heeft gedaan en probeert Jezus vrij te laten. Zijn vrouw stuurt een boodschap dat Jezus rechtvaardig is, dat Hij niets kwaads heeft gedaan. Maar Pilatus is bang voor de schreeuwende mensen. Dan zegt hij: kiezen jullie zelf maar. Wat een slechte rechter! Dan moet Jezus naar het kruis om te sterven. Dat is ook de schuld van Pilatus, want hij deed zijn werk niet.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Houd je gewoon aan de regels

Richtlijnen: Op school zijn er regels, thuis ook. Hoe je met elkaar omgaat, dat je niet vecht en respect hebt voor anderen. Als iedereen zich daaraan houdt, gaat het goed. Wat gebeurt er als de regels niet worden bewaakt door een juf of meester?

Het was goed geweest als Pilatus daar ook aan had gedacht. Hij moest recht spreken en de regels van de Romeinse wet bewaken. Als iemand schuldig is, wordt hij veroordeeld. Anders komt hij vrij. Bij Jezus gaat het anders. Pilatus durft de wetten niet uit te voeren, want dan komt Jezus vrij en zijn de priesters boos op hem. Hij wil hen te vriend houden. Pilatus probeert nog de truc met Barabbas, een zware crimineel. Maar het volk kiest tegen Jezus. Dan denkt Pilatus meer aan zichzelf dan aan het Romeinse recht; hij kiest niet. Maar dat kan niet. Geen keuze is ook een keuze. Jezus wordt mede door de slappe Pilatus gekruisigd.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Schijnproces

Richtlijnen: Ga met de prepubers in op het schijnproces van Jezus bij Pilatus. Er wordt geen recht gesproken, omdat de wetten niet worden gehanteerd. Pilatus wil van Jezus af, hoe dan ook.

Hij spreekt zijn vonnis uit: onschuldig. De priesters accepteren dat niet. Dan gaat Pilatus schuiven: hij probeert met een truc (Jezus of Barabbas) te bereiken wat recht is. Hij ontloopt zijn verantwoordelijkheid. En daar gaat het mis. Dan wil Pilatus niet meer rechtspreken over Jezus en laat dat over aan het volk, met fatale afloop. Hij denkt: ik moet vooral zelf niet in de problemen komen.

Waarom is het zo moeilijk om je houding tegenover Jezus te bepalen? Waarom kun je een keuze voor of tegen Jezus niet ontlopen?

Extra Bijbelgedeelte: Matteüs 12:30

('Wie niet met Mij is, is tegen Mij' zegt Jezus. Je kunt in het geloof niet onpartijdig blijven bij wat je zegt en doet)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Jezus staat voor Pilatus. Hij staat daar als aangeklaagde voor zijn rechter. Dat Pilatus goed op de hoogte is van de aanklacht, bewijst hij vervolgens in de vraag die hij Jezus stelt: Bent U de koning van de Joden? Door het op deze manier te zeggen, maakt Pilatus een politiek verhaal van de aantijgingen van de hogepriesters en de oudsten. Ondertussen herhaalt deze stadhouder uit het westen, wat ooit de wijzen uit het oosten ook al hebben gezegd, namelijk dat Jezus de koning van de Joden is. In beide gevallen zijn het de heidenen, die zo over Jezus spreken. Jezus zelf gaat souverain in op de vraag van Pilatus: U zegt het. Met dit antwoord kan Pilatus niet zoveel. Het is wel een bevestiging, maar geen volmondige bekentenis. Dat kan ook niet, want voor Jezus houdt de titel meer in, dan voor Pilatus. Jezus is immers de Messias en daarom is zijn koningschap groter dan Pilatus ooit kan bedenken. Op de beschuldigingen van de hogepriesters en de oudsten gaat Jezus totaal niet in, dit tot verwondering van Pilatus. Kennelijk wil deze aangeklaagde zijn eigen leven niet redden. Nee, het evangelie is hier, dat Jezus, onze koning, gekomen is om ons leven te redden door zijn leven te geven. Zijn antwoord is dan ook zijn zwijgen. In deze weg antwoordt Jezus aan de wil van zijn Vader. De vrouw van Pilatus heeft echter geen goed gevoel bij deze hele gang van zaken. Zij heeft een droom gehad. Op grond van deze droom ziet zij Jezus niet als iemand, die terecht is aangeklaagd, maar als een rechtvaardige. Deze droom is voor haar een Godsopenbaring. Maar de hogepriesters en de oudsten zijn ondertussen druk bezig het volk op te hitsen. Barabbas (=zoon van de vader) moet leven. Jezus, de Zoon van God, moet ter dood gebracht worden. De mensenmassa roept dan ook om Barabbas, en niet om Jezus. Jezus moet sterven aan het kruis. Is het hiermee de schuld van het volk, en daarmee van heel het joodse volk? Nee. Het is de schuld van de hogepriesters en de oudsten. Zij zijn de aanstichters en de verantwoordelijken voor de gang van Jezus naar het kruis. Ondertussen is deze gang bepaald door God zelf. Ook het kruis heeft een plek in zijn heilige raad. Pilatus kan Jezus dan ook niet redden. Hij wast uiteindelijk zijn handen in onschuld. En het volk roept: laat zijn bloed ons dan maar worden aangerekend, en onze kinderen. Dit woord is vaak misbruikt in de geschiedenis van de kerk. Jodenhaat mag nooit een uitkomst zijn van het evangelie van Jezus Christus. In zijn evangelie gaat het immers om de liefde van God, om genade en om vergeving. Niet om wraak of om haat. Het gaat hier om een schijnproces, om een zwakke stadhouder, om een opgehitste menigte en om een geestelijke elite die uit was op de dood van Jezus. Meer nog: het gaat hier om het plan van God. Een plan met als doel: de redding van de mens. En van dit plan horen wij in het evangelie van Jezus Christus. Een evangelie dat bedoeld is, zowel voor de jood, als voor de griek. Want Jezus kwam voor ons allemaal.

Vers voor vers

- Vs. 11 Het verhoor begint. Jezus staat als aangeklaagde voor de prefect. Pilatus vraagt aan Jezus: Jij? Ben jij de koning van de Joden? Met grote nadruk staat hier het woordje 'jij' voorop. Dit maakt de vraag opvallend. De vraag krijgt een bepaalde lading. Het gaat hier om de aanklacht, zoals Pilatus die heeft opgevat. Met het antwoord, dat Jezus geeft, kan Pilatus vervolgens niet zoveel. Maar juist door dit antwoord krijgt de vraag van Pilatus ineens iets van een belijdenis. We horen hier immers de echo van de woorden van de wijzen uit het oosten. Zij zochten ooit diezelfde koning.
- Vs. 12 Jezus verwaardigt zich niet meer om nog in te gaan op de beschuldigingen van de hogepriesters en de oudsten. In feite is hun rol uitgespeeld en gaat hij verder op zijn weg. Het enige wat zij nog doen, is ervoor zorgen dat Jezus ter dood wordt veroordeeld.
- Vs. 19 De vrouw van Pilatus noemt Jezus een rechtvaardige. Zij heeft een droom gehad en beschouwt deze droom als een openbaring van God. Van deze vrouw wordt wel gezegd, dat zij een proseliet was. Maar ook als dat niet zo is, is het wel zo, dat Romeinen veel rekening hielden met dromen en visioenen. Pilatus zal de woorden van zijn vrouw zeker in zijn achterhoofd hebben gehouden.
- Vs 20v. De hogepriesters en de oudsten hitsen het volk op. Zij zijn verantwoordelijk voor heel het schijnproces dat Jezus hier moet ondergaan.
- Vs. 21 Het blijft ironisch, dat het volk kiest voor een man met de naam Barabbas. Dat betekent: zoon van de vader. Terwijl Jezus, als Zoon van de hemelse Vader, naar het kruis wordt verwezen.
- Vs. 24 Pilatus trekt zijn handen af van heel dit proces. Hij onttrekt zich in feite ook aan zijn politieke verantwoordelijkheid. Hij legt het leven van Jezus daarmee in de handen van zijn grootste vijanden: de geestelijkheid van Israel. Jezus zal sterven. En hij doet dat... voor zijn vijanden.
- Vs. 25 De uitspraak van de mensenmassa kan niet uitvergroot worden tot een eeuwig oordeel over het joodse volk. Dat is er wel van gemaakt in bepaalde periodes van de geschiedenis van de kerk. Maar het joodse volk als geheel kan hier niet verantwoordelijk worden gehouden.

Vragen

1. Als jij daar had gestaan, tussen al die mensen, wat had je dan gedaan?
Had je mee gejoeld, compleet opgehitst door de hogepriesters en de oudsten,
of had je je misschien toch stil gehouden? Waarom?
2. Geloof jij, dat Jezus deze gang moest gaan?
Dat Hij dat moest van God?
En dat Jezus dat moest doen om jou te bevrijden van je zonde en je schuld?
Wat betekent de weg die Jezus gaat voor jou,
Ook als je zegt dat je Jezus wil volgen in jouw leven?

Liederen

Psalm 2	
Lied 556	(=Gezang 173)
Lied 587	
Waarom bleef U zo stil	Op toonhoogte 435
Jezus, ik wil U bedanken	Op toonhoogte 431
Alzo lief had God de wereld	Hemelhoog 104
Jezus is	Hemelhoog 348
Als ik lees in de Bijbel	Op toonhoogte 424
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338

Auteur: PZ

Jezus staat voor Pilatus

Inleiding

Tom zit al in groep 2. In de klas heeft hij een paar goede vrienden: Rik, Abel en Tim. Bijna elke dag spelen ze met elkaar op het schoolplein. Vaak gaat dat goed, maar soms wil Tom de baas spelen. Dan krijgen ze daar ruzie over. Als de juf erbij komt, legt ze Tom en zijn vrienden uit hoe ze wel leuk met elkaar moeten spelen. Tom en zijn vrienden luisteren goed naar de juf. Zij is de baas in de klas.

Zoals in de klas een juf of meester de baas is, zo had vroeger een stad ook iemand die de baas was. Dat noemde je een stadhouder.

Vertelling

Wist je dat er op de hele wereld maar één mens is geweest die nog nooit iets verkeerd heeft gedaan? Dat is Jezus, de Zoon van God.

Nadat Jezus door de soldaten gevangen was genomen, werd Hij voor de baas van de stad gebracht: Pilatus. Pilatus was stadhouder en moest bepalen wat er met Jezus ging gebeuren. Daarvoor moest hij natuurlijk wel weten of alle lelijke dingen die de overpriesters en oudsten over Jezus verteld hadden echt waar waren.

Daarom vroeg hij aan Jezus: 'Hoor je wat ze allemaal over Je zeggen?'. Maar Jezus zweeg, Hij zei niets. Dat vond Pilatus vreemd. En terwijl Pilatus in zijn grote, belangrijke stoel zat, kreeg hij een bericht. Het was van zijn vrouw. Ze vertelde hoe ze gedroomd had over Jezus en dat ze zeker wist dat Hij een goede Man was. 'Laat Hem gaan, Pilatus', zei ze, 'Hij heeft alleen maar goede dingen gedaan'.

De mensen om Pilatus heen schreeuwen harder en harder. Pilatus wordt er een beetje bang van. Hij zegt tegen het schreeuwende volk: 'Goed, jullie mogen kiezen, zal ik Barabas vrij laten of Jezus?'

Barabbas was zo een beruchte crimineel, iedereen was bang voor deze boef. Maar toch riepen de mensen: 'Laat Barabbas vrij en kruisig Jezus!' En zo gebeurde het. Omdat Pilatus geen ruzie met al die schreeuwende mensen wilde, behandelde hij Jezus zo oneerlijk. Deze baas van de stad had Jezus eigenlijk vrij moeten laten toen hij zag dat Jezus onschuldig was. Maar hij deed het niet.

Daarna werd Jezus meegenomen door de soldaten en boze mensen van het Joodse volk. En Jezus zei de hele tijd niks. Hij wist dat dit allemaal hoorde bij het grote plan van God, om vrede te brengen tussen God en de mensen.

Vragen

- Waarom was het niet eerlijk dat Pilatus Jezus heeft laten kruisigen?
- Was het wel eerlijk om Barabbas vrij te laten?

Auteur: SdK

Houd je gewoon aan de regels

Inleiding

Overall gelden regels, anders gaat het mis.

In de klas. Soms moet je allemaal stil zijn, maar soms mag je je buurman of buurvrouw best iets vragen. Als je voor jezelf aan het werken bent. Je mag een ander niet pesten. De juf of de meester zorgt dat iedereen zich aan die regels houdt. En gebeurt dat niet, dan grijpt hij in, door te waarschuwen of zelfs door straf te geven.

In het verkeer is de regel bijvoorbeeld dat je niet op de stoep mag fietsen. Dat is gevaarlijk voor mensen die daar lopen. Misschien schrikken ze als jij achter hen komt aanrijden. Ze rekenen er niet op dat er iemand fietst en kunnen vallen. De politie controleert of jij je aan die regel houdt.

Soms geldt een regel even niet. Als jij onder het stil werken wordt gestoken door een wesp en een grote gil geeft, zal de juf ook niet boos worden. En als jij even de stoep op rijdt, omdat een auto die jou niet heeft gezien, anders tegen jou aan botst, zal een agent echt niet boos zijn. Een juf en een politieagent moeten eerlijk met de regels omgaan en goed luisteren en kijken wat er echt is gebeurd.

Bijbelverhaal

Het was nog donker, toen Jezus voor het Sanhedrin stond. Jullie hebben vorige week al gehoord dat de priesters van tevoren al wilden dat Jezus de doodstraf kreeg. En ze bedachten samen iets waardoor ze Hem zo zwaar konden straffen. Jezus heeft gezegd dat Hij de Messias, de door God beloofde Verlosser is. Daarmee beledigt Jezus God heel erg en dus moet Hij sterven..

Nu wordt het licht. Een nieuwe dag gaat beginnen. Iedereen zal straks naar zijn werk gaan. Dan wordt het weer druk op straat. Maar wat vreemd, er lopen nu al veel mensen door de straten. Soldaten, nieuwsgierige mensen en één gevangene. Van alle kanten komen mensen kijken. Ze vragen aan elkaar: 'Wat is er aan de hand? Waarom is iedereen al zo vroeg wakker? Een gevangene? Jezus? Nee, dat kan niet. Jezus die zo prachtig over God vertelt en zieken beter maakt? Wat heeft Hij dan gedaan dat de soldaten Hem hebben meegenomen? Iemand zegt: we gaan naar Pilatus, de rechter. Die zal Jezus zijn verdien-de straf geven.'

Ja, de schriftgeleerden en Farizeeën hebben Jezus gevangen genomen en willen Hem ter dood laten brengen. O, als ze dat zelf mochten beslissen hadden ze dat al lang gedaan. Maar de Romeinen zijn de baas en daarom moet Jezus naar een Romeinse rechter, Pilatus. Die moet het goed vinden.

Pilatus hoort al die mensen komen. Hij gaat naar buiten en gaat zitten op zijn rechtersstoel. Pilatus kent Jezus wel, hij heeft al eens met Hem gepraat. Hij begrijpt niet waarom de schriftgeleerden zo boos op Hem zijn. Ja, Jezus praat anders over God dan zij en daardoor voelen zij zich aangevallen. Iedereen moet doen wat zij zeggen en denken over God. Jezus is wel anders, maar een gelovige, vriendelijke man die niemand kwaad doet. Pilatus merkt dat deze vijanden van Jezus Hem vreselijk haten. Ze willen van Hem af, vandaag nog. Pilatus recht zijn rug en denkt: ik ben hier de baas, ik ben de rechter. Ik ga kijken of het volgens de regels is dat Jezus de doodstraf krijgt.

Eén ding wil Pilatus weten. Is Jezus van plan in opstand te komen tegen de Romeinse keizer? Wil Hij Jeruzalem met geweld gaan bevrijden met al die mensen die Hem volgen en dan zelf koning worden. Dat is wat de schriftgeleerden en Farizeeën hem vertellen. Maar is dat wel echt zo, of bedenken ze zomaar iets?

'Bent u de koning van de Joden?', vraagt Pilatus.

'U zegt het', antwoordt Jezus.

Pilatus haalt zijn schouders op. Deze Jezus zegt dat Hij de Koning van de Joden is, maar Hij is echt niet gevaarlijk. 'Ik begrijp niet wat Hij verkeerd heeft gedaan hoor! En helemaal niet waarom Hij gedood moet worden. Ik ga Hem vrijlaten. Zo zijn de regels.'

Dan beginnen de vijanden van Jezus te schreeuwen: 'Hij moet weg! Hij vervloekt onze God! Hij stookt mensen op tegen de keizer!' Pilatus weet niet wat hij er mee aan moet.

Hij denkt snel na: 'Het is bijna Paasfeest. Dan laat hij altijd iemand vrij die in de gevangenis zit. Daar zijn de Joden altijd blij mee. Pilatus laat Barabbas ophalen. Iedereen kent hem. Een supercrimineel. Als er nu iemand de doodstraf verdient is hij het wel. Hij vecht en hij vermoordt mensen. Iedereen is bang voor hem. Hij zal de mensen op het plein voor zijn paleis laten kiezen tussen Barabbas en Jezus. Natuurlijk zullen ze voor Jezus kiezen en dan is zijn probleem opgelost.'

Op dat moment komt er een knecht bij Pilatus. Hij heeft een briefje in zijn hand. 'Van uw vrouw', zegt hij. Pilatus vouwt het open en leest. Intussen grijpen de Farizeeën en schriftgeleerden hun kans! Terwijl Pilatus leest lopen zij tussen de mensen door al fluisterend: 'Barabbas moet vrij! Kies voor Barabbas! Barabbas! Barabbas!' Pilatus leest: 'Bemoei je niet meer met deze man. Hij is goed en rechtvaardig. Ik heb over Hem gedroomd en ik ben ziek van medelijden met Hem'.

Nu weet Pilatus het niet meer: zijn vrouw heeft een droom gehad. Is dat een boodschap uit de hemel? Zegt God dat hij als rechter moet opkomen voor Jezus? Ja, maar... als Hij Jezus vrijlaat zullen al deze mensen boos op hem zijn, misschien wel zijn huis aanvallen!

Barabbas en Jezus staan er nog, naast elkaar. Pilatus vraagt: 'Wie van deze mannen zal ik vrijlaten?'

De Farizeeën beginnen: 'Barabbas! Barabbas!' En de andere mensen nemen het over. De Farizeeën zullen het wel beter weten dan zij; ze zijn zo geleerd en belangrijk. Ook zij schreeuwen: 'We kiezen voor Barabbas, laat hem maar vrij'.

Pilatus schrikt. Zijn uitvlucht is mislukt. Jezus komt nu alleen maar vrij, als Hij tegen iedereen in gaat en zich aan de Romeinse wetten houdt.

'Maar wat moet ik dan met Jezus doen?'

Weer roepen de Farizeeën en de mensen roepen mee:

'Kruisig Hem! Kruisig Hem! Weg met Hem!'

'Maar wat heeft Hij dan voor kwaad gedaan? Dit klopt niet. Ik mag Jezus niet de doodstraf geven. Het klopt niet met de regels en het klopt niet met wat ik heb gehoord.'

Maar niemand luistert meer.

Pilatus denkt aan het briefje van zijn vrouw: 'Veroordeel Jezus niet, want Hij is goed en eerlijk en gelovig. Probeer gewoon van Hem af te komen'.

Hij wenkt een knecht en even later wordt er een grote kom water gebracht. En zo, dat iedereen het ziet, wast Pilatus zijn handen. Hij zegt: 'Ik kan geen schuld vinden in deze man. Van Mij mag hij vrij komen. Maar ik laat het aan jullie over. Je doet maar wat je zelf wilt. Maar geef mij niet de schuld van zijn dood. Ik heb er niets meer mee te maken.' 'Dat is goed, geef ons de schuld maar!'

Dan brengen de soldaten Jezus weg. Eerst geselen ze Hem. Met een leren riem met stukjes ijzer slaan ze Jezus' rug kapot. En daarna gaat Hij mee naar Golgota om aan het kruis te worden gehangen.

De Farizeeën en schriftgeleerden hielden zich niet aan de regels. Ze bedachten zelf dat Jezus iets ergs had gedaan, terwijl dat niet waar was.

Pilatus hield zich niet aan de regels. Hij zag zelf dat Jezus de Romeinse wet niet had overtreden. Zijn vrouw waarschuwde hem nog, maar hij durfde niet eerlijk te zijn en voor Jezus te kiezen.

Jezus laat het allemaal gebeuren. Hij zwijgt. Hij wordt niet boos, roept niets terug.

Hij moet lijden. Dat heeft zijn hemelse Vader Hem verteld. Hij moet de wereld verlossen van alle zonde en pijn. Dwars door alle oneerlijkheid van mensen heen. Jezus wil de straf voor de zonde van de wereld dragen. Als Hij daarvoor moet sterven, dan is het goed. God de Vader zal bij Hem blijven. Dat heeft Hij beloofd!

Auteur: PB

Schijnproces

Inleiding

We weten het allemaal: Jezus is gekruisigd en voor onze zonden gestorven. Maar Jezus had geen zonden, waarom is Hij dan gekruisigd? Hoe kon iemand Hem daartoe veroordelen? Vandaag gaat het verhaal over de rechtszaak tegen Jezus.

Voor we met het verhaal beginnen eerst nog iets over rechtspraak. Een rechter moet tot een rechtvaardige uitspraak komen. Wat voor dingen zijn dan nodig, denken jullie? (Denk aan wetten, weten wat er gebeurd is en, wat voor het verhaal belangrijk is, de onpartijdigheid van de rechter.) Als een rechter niet onpartijdig is, komt er een oneerlijke uitkomst uit de rechtszaak. Dan is er een schijnproces.

Verhaal

Pilatus zit op een podium om recht te spreken over zijn gevangenen. De zaal is vol met de hogepriesters en de oudsten van de Joden, samen met getuigen: dat allemaal voor de rechtszaak tegen Jezus. De Joodse priesters hebben zelf al bepaald dat Jezus de doodstraf moet krijgen, maar zij zijn niet de baas. Alleen de Romeinen kunnen iemand de doodstraf geven. In dit geval moet Pilatus beslissen. Hij is niet alleen de rechter, maar ook de bestuurder van Juda in Israël.

Pilatus kijkt op de gevangene neer vanuit zijn stoel. Jezus staat met boeien om voor hem. De Joodse priesters willen Hem de doodstraf geven, omdat Hij dingen over hun God heeft gezegd waar zij het niet mee eens zijn. Dat is geen reden voor de Romeinse wetten om de doodstraf te geven. Daarom hebben de Joden Hem ervan beschuldigd een onruststoker te zijn, iemand die tot een opstand tegen de Romeinen oproept.

'Bent U de koning van de Joden?', vraagt Pilatus Hem. 'U zegt het,' antwoordt Jezus.

U zegt het, denkt Pilatus. *Geen ja, geen nee. Alsof het iets is waar je in moet geloven, dat Hij de Koning van de Joden is.* Het lijkt Pilatus niet echt een goede reden om hem te veroordelen. *Laat ik maar eens horen wat de getuigen te zeggen hebben,* denkt hij. Hij wenkt de eerste naar voren.

Getuige na getuige beschuldigt Jezus van allerlei misdaden, maar Jezus antwoordt niet. *Hij probeert zichzelf niet te verdedigen,* denkt Pilatus verbaasd, *al kan Hij daarvoor veroordeeld worden.*

Hij gelooft niet dat Jezus schuldig is, maar zie dat maar eens duidelijk te maken aan de Joodse leiders. Zij moeten toch ook wel weten dat dit niet rechtvaardig is? Ze willen het alleen niet toegeven. Als Pilatus Hem gewoon vrijspreekt, zullen ze dat niet respecteren. Misschien komt er dan wel een opstand tegen het Romeinse bestuur. Hij moet er niet aan denken. Maar Pilatus weet nog wel een trucje waardoor de Joden heel duidelijk moeten kiezen tussen het rechtvaardige en het onrechtvaardige. Hij beveelt dat de moordenaar Barabbas uit zijn cel gehaald moet worden. Het is het pesachfeest, het Joodse Pasen. Ieder jaar laat Pilatus dan een gevangene vrij. Als het volk zich verzameld heeft, vraagt hij: 'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus of Barabbas?' *Nu moeten ze wel voor Jezus kiezen,* denkt hij.

Dan komt een boodschapper met een brief voor hem het podium op. 'Van wie is de brief?' vraagt hij. 'Moet ik hem nu lezen?'

'Van uw vrouw, meneer,' antwoordt de boodschapper. Pilatus neemt de brief aan en opent hem.

Lieve Pilatus,

Vannacht had ik een droom. Ik weet dat Jezus een rechtvaardig man is. Hij mag niet onrechtvaardig gestraft worden. Veroordeel Hem niet, maar probeer van Hem af te komen! In een droom moest ik veel om Hem lijden.

Ook dat nog, denkt hij. *Maar hoe kom ik van Jezus af? Laat ik eens vragen wat de menigte wil.*

Maar terwijl Pilatus bezig was met de brief van zijn vrouw, hebben de hogepriesters en de oudsten rondgelopen tussen het volk en de mensen overtuigd: Jezus moet dood. Pilatus vraagt opnieuw: 'Wie moet ik vrijlaten: Jezus of Barabbas?'

De menigte schreeuwt: 'Barabbas! Barabbas!'

Pilatus' ogen sperreren zich open. Dat had hij niet verwacht. 'Wat moet ik dan doen met Jezus?'

'Aan het kruis met Hem! Aan het kruis met Hem!'

Een wrede doodstraf. Wat Jezus ook verdiende, het was niet dit. 'Wat heeft Hij dan misdaan?' roept Pilatus met een scherp randje in zijn stem.

De mensen luisteren niet en schreeuwen alleen maar harder: 'Aan het kruis met Hem!'

Wat ik ook doe, het helpt niet, denkt Pilatus. Als ik probeer in te grijpen, komt er misschien wel een opstand.

Daar zal de Romeinse keizer niet blij mee zijn, een opstand omdat ik een of andere Jood niet wilde kruisigen. Misschien zal hij me wel straffen.

Hij wenkt een bediende en laat hem een kom water brengen. *Laat ik maar heel duidelijk maken dat ik hier absoluut niets mee te maken heb.* Hij wast zijn handen voor de ogen van het volk, alsof hij het vuil van de ongerechtigheid van zijn handen kan boenen. 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man,' zegt hij. 'Als Hij gedood wordt, is dat jullie verantwoordelijkheid. Begrepen?'

'Ja!' roept de menigte.

Pilatus laat Barabbas vrij, maar levert Jezus uit om gekruisigd te worden.

Vragen

- Pilatus probeerde wel even voor rechtvaardigheid voor Jezus te zorgen, maar toen het puntje bij paaltje kwam en hij een opstand van de Joden moest riskeren, krabbelde hij terug. Hij waste zijn handen in onschuld en zei dat hij onschuldig was aan alles wat er hierna met Jezus zou gebeuren.

Denken jullie dat hij echt onschuldig is? Had hij Jezus niet beter kunnen beschermen?

- Stel dat jij in de menigte had gestaan aan wie Pilatus vroeg wie hij vrij moest laten, had jij dan ook 'Barabbas!' geroepen?
- Als jij Pilatus was, had je dan ook gedaan wat de menigte vroeg en gezegd dat je onschuldig was?

Auteur: RvR

Pilatus

De beste stuurlui staan aan wal. Wat hebben wij vaak een commentaar op de daden van iemand anders. Als wij het zouden hebben mogen doen, dan hadden we het echt anders gedaan. Ja, ja...in theorie weten we het vaak wel, maar in de praktijk.

Vandaag gaat het over Pilatus. Een prefect, gouverneur, iemand die het recht moest handhaven. Een Romein die geplaatst was in Joods gebied. Een vreemde voor het volk, naar hem moest geluisterd worden terwijl hij hele andere wetten en regels had dan de joden. Israël was geen land waar de joodse wetten de doorslag gaven, maar het land werd geregeerd volgens de Romeinse wetten.

Hier had een uitweg voor Jezus kunnen liggen. De joden waren tegen Hem, de hogepriester en de Schriftgeleerden wilden Hem uit de weg ruimen. Ze hadden vast de joodse wetten zo kunnen uitleggen dat ze dit voor elkaar hadden kunnen krijgen, maar dan is er Pilatus. Iemand om wie ze niet hen kunnen bij het uitvoeren van hun plannen. Hij had toch zeker voor Jezus kunnen kiezen en er voor kunnen zorgen dat de Joden hun plan niet hadden kunnen uitvoeren? Had gekund inderdaad... maar wie was de uiteindelijke regisseur van al deze gebeurtenissen?

De oudsten van het volk en de hogepriesters vinden het vreselijk dat Jezus zegt dat Hij de zoon van God is, ze zien het als godslastering en daar staat de doodstraf op. Maar Pilatus als man van de wet, ziet hierin geen reden om iemand te doden. Pilatus stelt daarom een andere vraag als Jezus voor hem staat. Bent u de koning van de Joden? Dit is een vraag waar Pilatus wat mee kan, nu wordt het een politieke kwestie. Let eens op, de wijzen uit het Oosten gingen ooit ook op zoek naar de koning van de Joden, nu heeft Pilatus het over de koning der Joden... steeds zijn het ongelovigen, heidenen die zo over Jezus spreken, terwijl de Joden zelf niet willen zien wie Hij is. Pilatus vraagt niet of de klachten waar zijn of iets in die trant, nee hij stelt Jezus een duidelijke vraag.

Jezus zegt geen ja en ook geen nee: U zegt het. Jezus is meer dan de koning van de Joden, Hij is hun Redder, daarom geeft Hij geen duidelijk antwoord. Als de hogepriesters en oudsten hem beschuldigen zegt Hij niets. Pilatus vindt het maar vreemd, waarom komt Jezus niet voor zichzelf op, waarom ontkent hij de beschuldigingen niet? Het lijkt wel of Jezus niet onder de straf uit wil komen. Jezus gaat hier zijn eigen leven niet redden.

Terwijl Pilatus Jezus aan het verhoren is, komt er iemand naar hem toe met een bericht van zijn vrouw. De vrouw van Pilatus heeft een droom gehad, ze heeft over Jezus gedroomd en ze heeft bij deze rechtspraak absoluut geen goed gevoel. Jezus is rechtvaardig zegt ze, hij verdient deze straf niet. Ze wil dit aan haar man laten weten; Pilatus, let op wat je doet!

Maar de hogepriesters en oudsten zijn op dat moment druk met het ophitsen van het volk. Er is veel publiek aanwezig, men wil wel eens zien wat er zal gaan gebeuren. Pilatus liet elk jaar op het Pesachfeest een gevangene

vrij. En dit jaar denkt Pilatus heel slim te zijn. Hij laat Barabbas komen, een beruchte gevangene. Pilatus wil het volk dit keer laten kiezen wie hij vrij moet laten. Hij denkt dat men zeker wel voor Jezus zal kiezen. De leiders van de Joden zorgen er echter voor dat volk riep dat Barabbas vrij gelaten moet worden. Vandaar dat de oudsten zo druk zijn met het ophitsen van het volk. Kies voor Barabbas, kies voor Barabbas. Het volk laat zich ophitsen, het volk denkt niet na.

En Jezus dan? Pilatus vraagt het aan het volk: 'Wat moet ik dan doen met Jezus die de Messias wordt genoemd?' En iedereen die daar was riep: Aan het kruis met Hem! Dit is geen rechtspraak meer, dit is een schreeuwende mensenmassa die niet meer te hanteren is.

Pilatus vraagt nog een keer: Wat heeft hij dan misdaan? Maar niemand luistert, iedereen roept: Kruisig Hem!

Is het nu zo dat we kunt zeggen dat de schuld van alle mensen daar was dat Jezus gekruisigd werd? Nee! Het is de schuld van de hogepriesters en de oudsten, zij misbruikten hun macht over het volk.

Pilatus krijgt door dat wat hij ook zegt of vindt, het zal niet uithalen. Niemand verwacht op dat moment een eerlijke rechtspraak van hem. Pilatus krijgt door dat er misschien wel een opstand kan komen als hij de joden nu hun zin niet geeft. Wat nu? Hij laat water brengen en dan wast hij in het zicht van de mensenmassa zijn handen. Wat wil hij hiermee zeggen? Hij zegt ik was mijn handen in onschuld. Ik, Pilatus, ben onschuldig aan de dood van deze man. Los het zelf maar op!

En het volk? Geven ze het op, schrikken ze van deze uitkomst? Denken ze nog een keer na? Nee, ze roepen: Laat het bloed van Jezus ons dan maar worden aangerekend, en onze kinderen. Het volk weet niet wat het roept, ze nemen de verantwoordelijkheid van de dood van Jezus op zich, ze weten en overzien niet wat ze op dat moment roepen.

Pilatus laat Barabbas vrij, het volk heeft gekozen. Hij had recht kunnen spreken. Hij had kunnen blijven volhouden dat Jezus onschuldig was, dat doet hij niet. Het recht waar hij ook voor aangenomen was, wint niet. Pilatus geeft op, hij is zwak, hij gaat niet voor het recht. Jezus wordt overgeleverd om gekruisigd te worden, nadat hij eerst nog geseld was.

1. Als jij daar had gestaan, tussen al die mensen, wat had je dan gedaan? Had je mee gejoeld, compleet opgehitst door de hogepriesters en de oudsten, of had je je misschien toch stil gehouden? Waarom?
2. Barabbas betekent zoon van de vader. Jezus is de Zoon van de Vader. Waarom kiest het volk niet voor de Messias?
3. Geloof jij, dat Jezus deze gang moest gaan? Dat Hij dat moest van God? En dat Jezus dat moest doen om jou te bevrijden van je zonde en je schuld? Wat betekent de weg die Jezus gaat voor jou, ook als je zegt dat je Jezus wil volgen in jouw leven.

Auteur: CdG